

27/09/2017

Claus per a l'èxit de la formació pràctica de mestres

L'Equip de Desenvolupament Organitzacional de la UAB ha analitzat quins factors afavoreixen que els professors d'infantil i primària en formació adquireixin unes òptimes competències professionals durant les pràctiques curriculars. L'estudi assenyala algunes de les principals claus per a l'èxit, al temps que considera imprescindible generar nous espais i models de col·laboració i formació entre la universitat i les escoles on practiquen els mestres del futur.

Istock/Wavebreakmedia

Les pràctiques professionals constitueixen un element essencial en els plans de formació inicial de mestres, contribuint no només al desenvolupament de competències, sinó també a la seva orientació professional, la seva posterior inserció laboral i, per descomptat, la millora de la qualitat del nostre sistema educatiu. Tot i això, són escasses les evidències empíriques sobre els factors que propicien una millor adquisició de competències durant el període de pràctiques curriculars, així com de les condicions que es precisen perquè aquests períodes de formació es desenvolupin amb les màximes garanties.

El propòsit d'aquest estudi, publicat a la Revista d'Educació del Ministeri d'Educació (Rodríguez-Gómez, Armengol i Meneses, 2017), i desenvolupat com a part del projecte "Avaluació dels efectes i impacte de les pràctiques curriculars en la formació

del professorat i en els centres de formació” (ref. 2014ARMIF00023), coordinat pel professor Joaquín Gairín, és identificar els factors que contribueixen a la millor adquisició de les competències professionals durant el període de pràctiques curriculars en els Graus de Mestre d'Educació Infantil i Mestre d'Educació Primària.

L'estudi de camp es desenvolupa durant el curs 2014-2015 i consisteix en l'aplicació d'un qüestionari a una mostra de 567 estudiants de Magisteri en Educació Primària (276) i en Educació Infantil (291) de quatre universitats catalanes (dues públiques i dues privades) que cobreixen una àmplia xarxa de centres de pràctiques, públics i privats-concertats.

Els resultats obtinguts en aquest estudi ens permeten afirmar que, més enllà de la modalitat (intensiva o extensiva) o de la situació del practicum en els estudis de grau (equilibrada al llarg del programa o concentrada en els dos últims cursos), la identificació del que alguns autors han denominat com a “centre formador” (per exemple, Conroy, Hulme i Menter, 2013), la implicació del tutor del centre o mentor (Jaspers, Meijer, Prins i Wubbels, 2014), el suport psicològic i emocional rebut durant les pràctiques (Sorensen, 2014) i la consolidació d'estructures de cooperació efectiva entre tots els agents implicats, constitueixen alguns elements claus per a l'èxit del període de pràctiques.

Universitat i Escola tenen la responsabilitat compartida de preparar als estudiants per exercir professionalment com a mestres. Per a això, és necessari obrir un debat sobre la relació entre totes dues institucions educatives, que permeti generar nous espais i models de col·laboració i de formació que reverteixin, en definitiva, en la millora del nostre sistema educatiu.

David Rodríguez-Gómez
david.rodriquez.gomez@uab.cat
Departament de Pedagogia Aplicada
Universitat Autònoma de Barcelona

Carme Armengol
carme.armengol@uab.cat
Departament de Pedagogia Aplicada
Universitat Autònoma de Barcelona

Julio Meneses
jmenesesn@uoc.edu
Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació
Universitat Oberta de Catalunya

Referències